

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
ALYTAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Kauno g. 69, LT-62107 Alytus, tel. (8 315) 56 734, faks. 8 7066 2000, el.p. alytaus.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „GJ Magma“
Kultūros paveldo departamento
Alytaus teritoriniam padaliniiui
Lazdijų rajono savivaldybės administracijai
Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo
valdybos Lazdijų priešgaisrinei gelbėjimo
tarnybai
Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų
skyriui

2015-04-24

Nr. (15.1)-A4-4579

I

**GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA
DĖL LOPIŠKIŲ SMĖLIO TELKINIO NAUJO PLOTO
NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Peržiūrima atrankos išvada: Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Alytaus skyriaus 2015 m. sausio 23 d. Atrankos išvada Nr.(15.1)-A4-614 „Dėl Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto (apie 7,21 ha) naudojimo poveikio aplinkai vertinimo“.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma. Laikraštyje “Lazdijų žvaigždė” 2015-02-13 d., Nr. 7(946); laikraštyje “Lietuvos žinios” 2015-02-13 d., Nr. 30 (13993); Šeštokų seniūnijos skelbimų lentoje 2015-02-17 d.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas. UAB “Parama”, Gardino g. 30 Alytus. Tel.8 315 74640, faks. 8 315 52335, el.p.: info@alytausparama.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas. Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto naudojimas.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta. Lopiškių k., Šeštokų sen., Lazdijų raj.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Planuojamas naudoti (vertinamas) Lopiškių smėlio telkinio naujas plotas (apie 7.21 ha) yra šiaurinės vakarinėje Lazdijų rajono dalyje, Šeštokų seniūnijoje, Lopiškių kaime, apie 9,8 km į šiaurės vakarus nuo Lazdijų centro, 4,6 km į pietus nuo Šeštokų geležinkelio stoties, 3,2 km į šiaurę nuo Rudaminos miestelio bažnyčios, 2,4 km į pietvakarius nuo Naujoji Kirsna miestelio, tarp Mikniškių ir Lopiškių kaimų. Šiame telkinyje Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 2014-10-27 įsakymu Nr. 1 – 154 patvirtinta 929 tūkst. m³ naudingųjų išteklių 7.21 ha plote. Vertinamas plotas patenka į vieną žemės sklypą, kuri valdo UAB „Parama“ (kadastrinis žemės sklypo Nr. 5943/0010:282). Pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis yra žemės ūkio, kurią planuojama keisti į kitą (naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos). Naudingąjį sluoksnį sudaro fliuvioglacialinės smėlio nuogulos. Žvyro lėšiai aptinkami tikrai pavieniais atvejais ir atskiro geologinio kūno nesudaro. Didžiausi naudingo klodo storai, siekiantys 24,5 m, aptinkami centrinėje telkinio dalyje. Judant nuo gūbrio į visas puses link telkinio periferijos, naudingojo klodo storis plonėja. Dažniausiai naudingojo klodo storis grėžiniuose kinta 13,0-21,0 m intervale. Bendras naudingojo klodo storis kinta nuo 8,2 iki 24,5 m, vidutiniškai sudaro 12,9 m. Didžioji naudingojo klodo dalis slūgso aukščiau gruntinio vandens lygio. Sauso naudingo klodo storai dažniausiai viršija 16,0 m. Didžiausi sauso klodo storai aptinkami centrinėje telkinio dalyje. Telkinio aslą sudaro tas pats klodo apačios smėlis, kuris yra apvandenintas ir slūgso giliau

išteklių apskaičiavimo kontūro arba Grūdų posvitės moreninis priemolis. Į naudingąjį klodą jungta tikrai 3 m apvandeninto smėlio, nes smulkios jo atmainos ekskavatoriumi iš giliau neiškasamos. Todėl apvandeninto naudingo klodo storis kinta nuo 0,0 iki 3,0 ir vidutiniškai sudaro 1.8 m. Pats vertinamo ploto paviršius yra stambi kalva, kurioje yra apleista pieva.

Pagal nagrinėjamo ploto pietrytinį pakraštį, už 33 m ir toliau, teka Krokšliaravio upelis.

Planuojamas metinės smėlio gavybos apimtys siekia 30 tūkst. m³/metus. Esant tokioms kasimo apimtims, visas planuojamas naudoti plotas bus iškastas ir rekultivuotas apytiksliai per 30 metų. Produkcijai iš kasavietės išvežti, karjere nereikės papildomai tiesti kelių. Bus naudojamos jau sukurtos kelių infrastruktūra. Dulkėtumo sumažinimui, išvežimo žvyrkelio ruožas (100 m) palei Mikšniškių kaimo sodybas sausros metu bus laistomas, prieš įsiliejant į rajoninę asfaltuotą plentą Nr. 2506 (Rudamina – Šeštokai). Taip pat sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais, kad nesusidarytų papildomo dulkėtumo pervežimo metu.

Visi karjere dirbsiantys taršos šaltiniai bus mobilūs. Karjere beveik visą laiką dirbs du - trys mechanizmai.

Karjero nuodangos darbai užtruks apie 7 metus. Nuėmus dangos sluoksnį, pagrindė krautuvu iš klodo bus kasamas smėlis ir kraunamas tiesiai į sunkvežimius, kadangi beveik visa žaliava yra sausa. Kasyba karjere planuojama vykdyti per visus metus, kadangi didžioji klodo dalis yra sausa. Klodo apačioje esantis apvandenintas klodas bus kasamas šiltuoju metų laiku (skaičiavimuose imamos 173 darbo pamainos). Palei karjero pakraštį, gyvenamųjų teritorijų kryptimi, bus formuojamas dirvožemio pylimas. Jis tarnaus kaip apsauginis barjeras nuo triukšmo bei vizualinės taršos, o jo aukštis sieks iki 3 m, plotis – per 12 m. Rekultivavimo principas išliks toks, kad nulėkštinius šlaitus ir išlyginus dugną, buvusio karjero vietoje bus sodinamas miškas, o seklausios vandens baseino vietos užpilamos dangos gruntais.

Artimiausios sodybos nuo planuojamo Lopiškių smėlio telkinio nutolusios 120 m į šiaurės rytus bei 200 m į šiaurę. Kitos sodybos nutolusios dar didesniais atstumais.

5'. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Sklypas, kuriame planuojama veikla, nepatenka į Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijas. Artimiausios Natura 2000 saugomos teritorijos svarbios buveinių apsaugai yra Metelių regioninis parkas, esantis 5,7 km į rytus (2.6 pav.) bei Žuvinto ežeras ir Buktos miškas, nutolę 7,1 km į šiaurę. Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Kalvarijos apylinkės, esančios 6 km į šiaurės vakarus bei Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės nutolusios 7,1 km į šiaurę.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą. PAV dokumentų rengėjas UAB „Magma“ pateikė paaiškinimus dėl atrankos išvados motyvų ir paprašė persvarstyti atrankos išvadą. Dėl pirmo motyvo: „planuojama teritorija pagal Lietuvos Respublikos Kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją (<http://www.am.lt/VI/index.php#r/1586>) patenka į V3H2 struktūros tipą (V3- ypač raiškus, H2- vyraujančių pusiau atvirų didžiąjai daliai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis). Pagal parengtą Lietuvos Respublikos Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą teritorija patenka į Bielėnų – Vingrėnų kalvyną, t.y. ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencialo arealą. Pateiktoje informacijoje atrankai nevertintas galimas poveikis kraštovaizdžiui“ – nurodė, kad poveikis kraštovaizdžiui trumpalaikis ir kraštovaizdžio nesugadins. Dėl antro motyvo: „nevertintos galimybės išvalgyti ir planuoti naudoti gretimas, jau iškasinėtas, teritorijas, tikslu išsaugoti dar nepažeistą ir ypač raiškų kraštovaizdį arba kitas, mažiau kraštovaizdžio aspektu vertingas, teritorijas“ – nurodė, kad jokių kitų alternatyvų dėl detalios išvalgytų telkinių vietų mažiau vaizdingam kraštovaizdyje Lazdijų rajone nėra. Dėl trečio motyvo: „planuojamos ūkinės veiklos vieta neatitinka Lazdijų rajono bendrojo plano sprendinių“ – nurodė, kad kai bus parengti ir patvirtinti telkinio naudojimo plano sprendiniai, pagal juos turės būti koreguojami Lazdijų rajono bendrojo plano sprendiniai.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą. Dalyvavo: PAV užsakovo UAB „Parama“ atstovas, PAV dokumentų rengėjo atstovas, Kultūros paveldo departamento Alytaus teritorinio padalinio atstovas. Kiti PAV subjektai – Lazdijų rajono savivaldybės administracijos, Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Lazdijų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyriaus atstovai nedalyvavo, apie nedalyvavimo priežastis neinformavo. Persvarstymo metu buvo nuspręsta kreiptis raštiškai į minėtus, nedalyvavusius PAV subjektus ir paprašyti raštišką išvadą. Raštiškos išvados

pateiktos: Lazdijų rajono savivaldybės administracijos 2015-04-15 raštu Nr. 1-1601, Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Lazdijų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 2015-04-15 raštu Nr. 3S-2-36(8.55.), Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyriaus 2015-03-13 raštu Nr. R1-12-51.

8. Pastabos, pasiūlymai.

1. Apie galutinę atrankos išvadą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalo pranešti visuomenei Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka (AM 2005-07-15 įsakymas Nr. D1-370 "Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos patvirtinimo" su vėlesniais pakeitimais).

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

7.1. PAV subjektai - Lazdijų rajono savivaldybės administracija, Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Lazdijų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, Kultūros paveldo departamento Alytaus teritorinis padalinys pritarė Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Alytaus skyriaus 2015 m. sausio 23 d., Nr.(15.1)-A4-614 priimtai atrankos išvadai – kad Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto (apie 7.21 ha) naudojimui Lopiškių k., Šeštokų sen., Lazdijų raj. privalomas poveikio aplinkai vertinimas. Alytaus visuomenės sveikatos centro Lazdijų skyrius dėl poveikio aplinkai vertinimo būtinumo paliko spręsti Atsakingai institucijai.

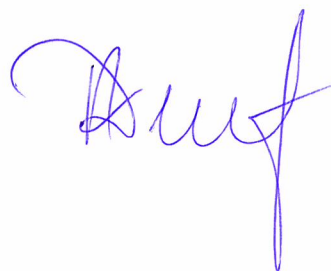
7.2. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija 2015-04-21 raštu Nr. (18-2)-D8-3022 „Dėl Lopiškių smėlio telkinio“ pritarė Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Alytaus skyriaus 2015 m. sausio 23 d., Nr.(15.1)-A4-614 priimtai atrankos išvadai, kad privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą ir akcentavo šiuos aspektus: „1. Ketinamas eksploatuoti Lopiškių smėlio telkinys patenka į vieną iš 27 vertingiausių, ypač saugomų Lietuvos vizualinio estetinio potencialo arealų – Bielėnų–Vingrėnų kalvyną, nustatytą specialiojo teritorijų planavimo dokumento – Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano (toliau – Planas) sprendinių projekte ir pažymėtą Plano kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinyje. Šis arealas pasižymi „ypač raiškia kraštovaizdžio vertikaliąja vizualine saskaida, vyraujančiu pusiau atviru, didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu“. Plano sprendinių, kurie šiais metais bus teikiami aplinkos ministrui tvirtinti, projekte teigiama, kad ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealuose ir vietovėse „būtina taikyti griežčiausius vizualinės apsaugos reikalavimus“. Plano sprendinius suderino atitinkamos valstybinės ir visos savivaldos institucijos, įskaitant Lazdijų rajono savivaldybės administraciją (2014-07-24 raštas Nr. 1-3480). 2. Iš atrankos išvadoje pateiktos informacijos galima daryti išvadą, kad stambi kalva, kurią ketinama nukasti, yra Bielėnų–Vingrėnų kalvyno šiaurės rytiniame pakraštyje, aiškiai matoma nuo kelio Lazdijai–Pakirsniai–Šeštokai ir kelio Lazdijai–Kalvarija, t. y. kraštovaizdyje vizualiai dominuoja. 3. Pažymėtina, kad šiaurės ir pietų kryptimis apie 100–200 m atstumu nuo nagrinėjamos kalvos yra dvi iškasinės vietos, t. y. iš dalies jau pakeistos reljefo formos. Įvertinę minėtas aplinkybes, manome, kad atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą būtina išsaugoti raiškų reljefą ir jo formas, įvertinti visus alternatyvius variantus, iš jų, pirmiausia galimybę atnaujinti aplink nagrinėjamą teritoriją esančių eksploatuotų kasybos plotų ar iškasinių vietų naudojimą. „

10. Priimta galutinė atrankos išvada.

Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto (apie 7.21 ha) naudojimui Lopiškių k., Šeštokų sen., Lazdijų raj. privalomas poveikio aplinkai vertinimas.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Kauno apygardos administraciniam teismui (A.Mickevičiaus g. 8 A, LT-44312 Kaunas) per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Alytaus skyriaus vedėja

Dalė Amšiejienė

Galutinės atrankos išvados dėl Lopiškių smėlio telkinio naujo ploto naudojimo poveikio aplinkai
vertinimo
Adresatų sąrašas:

UAB „GJ Magma“
Vaidevučio g. 18
08402 Vilnius
gjmagma@gmail.com

Lazdijų rajono savivaldybės administracijai
Vilniaus g. 1
67106 Lazdijai
info@lazdijai.lt

Alytaus visuomenės sveikatos centro
Lazdijų skyriui
Gėlyno g. 7
67128 Lazdijai
lazdijai@alytausvsc.sam.lt

Lazdijų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai
Ežero g. 33
67115 Lazdijai
Lazdijai.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento
Alytaus teritoriniam padaliniui
Birutės g. 3A
62151 Alytus
alytus@heritage.lt